

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2020/130
Den 22. november 2020
Aqqaluaq B. Egede

Atorfinni toqqaannartumik pisortat suliariumannittussarsiuussineranni sulisussanik agguaanernik kiisalu isumalluutininik atuinissamik akuersissutinik agguassinernik suliaqarfiusuni immikkut tatigisaallutik atorfilinnik nutaanik atorfinitsitsinermut atatilugu atorfinitsitsinermi piumasaqaatinik atulersitsinerup pitsaaqutaanik pitsaanngequtaanillu qulaajaaviusussamik kingusinnerpaamik UKA2021-imi Naalakkersuisut nassuiaasiornissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaammi minnerpaamik pissutsit ilanngusseq 1-mi taaneqartut qulaajaavigineqasapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mute Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit)

Namminersorlutik Oqartussat nunatsinni atorfiit inuiaqatigiinni soqutigisanut amerlaqisunut sunniuteqarfiulluni inissisimaffiupput. Ukiuni kingullerni tamatta arajutsisimangilarput Naalakkersuisoqarfinni pisortat atorfeqarnerminni ingerlatseqatigiiffiit sullissimasatik, atorfininniit soraaraangamik atorfiniffigisaraat. Taamatut pisoqarsinnaanera nunatsinni innuttaasunit aalassaatigineqartarmat tupinnangilaq.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut nunatsinni naalakkersuinikkut ingerlatsineq, aamma naalakkersuisoqarfeqarnikkut aqutsineq tatiginartumik ingerlassappat, minnerunngitsumillu naalakkersuisoqarfiit innuttaasunik sullinerat inuiaqatigiinniit tatigineqasappat atorfininermi soraarnermilu malitassat nutaat pilersinneqartariaqartut. Qulakkeerinninniartariaqarpugut atorfillit imminnut aqqutissarsiuullutik iluaqutissarsiorsinnaanerat pinaveersaartissallutigu. Taamaaliunngikkutta Namminersorlutik Oqartussat inuiaqatigiinniit tatigineqarnerat ullumikkorniit pitsaanerulernaviangilaq.

Namminersorliutik oqartussat tatiginartumik ingerlatsinersoq nunatsinni apeqquserumi-naatsuutissallutigu akisussaaffeqarpugut. Inuup ataatsip atorfini aallaavigalugu imminut aqqutissiuulluni sulisinnaanera sorpassuartigut pisortat ingerlatsineranni tatiginassutsimik innarleerujussuarsinnaavoq. Namminersorlutik Oqartussani pisortat atorfeqarnerminni inuiaqatigiit aningaasaataannik atuiiffusorujussuarnik suliaqakkajupput. Inuiaqatigiit aningaasaataat atorlugit inuup ataatsip imminut periarfissarsiuussinnaanera inerteqqutaalluinnartariaqarpoq. Massakkulli Namminersorlutik Oqartussani atorfillit taamak erseqqitsigisunik piumasaqaateqarfigineqanngillat. Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut Mute Bourup Egede siunnersuuteqarnermini nunatsinni pisortat kiffartuussiniarnerminni atorfeqartitaminnut maleruagassanik erseqqilluinnartunik

peqannginnerat eqqortumik naqissuseraa. Peqquserluttoqarsinnaanera aammalu atorfillit imminnut iluaqutissarsiuullutik sulisinnaanerat inerteqqutaasariaqarpoq. Maluginiagassaavorlu siunnersuuteqartup nassuiaasiortoqarnissaa inassutigigaa. Nassuiaasiortoqarnissaa Inuit Ata-qatigiit isumaqataaffigaarput, taamatullu siunnersuut akuersaarlutigu.

Isumaqarpugulli Naalakkersuisut nassuiaammik suliaqarnertik tunngavigalugu namminneq naalakkersuisoqarfimmini iliuserineqarsinnaasunik aaqqiissutissanillu siunnersuusiortitsi-sinnaanerat periarfissatsialaasoq Naalakkersuisut atorluarsinnaagaat. Naalakkersuisummi namminneq aamma Namminersorlutik Oqartussat allaffissuani ingerlatsineq tamakkiisumik akisussaaffigaat. Naapertuilluartumik ingerlatsineq ukiuni kingullerni pitsaanerpaaffissamini-inngilaq. Tatiginassuseq pitsaanerpaaffissaminiinngilaq. Allatut oqaatigalugu, allann-guisoqartariaqarpoq.

Pissutsit taamaannerat akuerinagu Naalakkersuisut namminneq iliuseqarniartarnerat maqaasinarloq naapertuilluarluni ingerlatsinermik taarserneqassasoq Inuit Ata-qatigiit kaam-mattuutigaarput. Innuttaasut sinnerlugit atorfiit kifpartuussiffiusut tatiginartumik torersumi-llu ingerlaqqunaqimmata. Ukiunim i kingullerni takuagut Naalakkersuisoqarfimmiit Naalak-kersuisoqarfiup aappaanut inatsisilerituulersuullutik killisiuisaannerit naliginnaajartortut. Erseqqilluinnartunik malitassaqartuuppat immaqa pinngitsoorneqarsimasinnaagaluartut.

Tassuunami takuarput Naalakkersuisoqarfinni pisortat inuttut qanoq ingerlatseriaaseqarne-rat suliat torersuunissaanut aalajangiisuulluinnartuusartut. Ilanngullugu soqutiginnassaaq mi-sissuiffigissallugu ingerlatseqatigiiffiit inuiaqatigiinniit pigisavut pisortaasa atorfeqartullu al-lat apeqquuseruminaatsuunissaat siunertaralugu malittarisasiortoqarnissaa pisari-aqarsorinarmat. Inuiaqatigiit ingerlatseqatigiiffiutaanni aqutsineq ukiut ingerlanerini inui-aqatigiinniit assut apeqquusersuinerit annertuut, ilaatigut suliffeqarfiutitta siuttuisa imminnut sullinnertut paasineqarsinnaasumik aqutsisinnaasarnertat qinikkanut apuunneqakkajuttartooq isiginngitsuusaaruminaatsuusoq isumaqarpugut.

Inuit Ata-qatigiit partiinut allanut kaammattuutigaarput nunatsinni ingerlatseqatigiiffiutitta siulersuisulersugaasarnertat pillugu aalajangersakkanik piunasaqaatinillu erseqqissunik pi-umasaqaateqalernissaa ilanngullugu suliarineqassasoq naqissuseqqullugu. Inuiaqatigiittut nunatullu soqutigisavut suuppat? Soqutigisavullu naapertorlugit ingerlatseqatigiiffiit tamak-kiisumik ingerlatsinersut apeqquuserparput. Aalajangersaaqatigiinnikuunngilagummi nunap inuisalu siunissami anguniagai imaammata malittarisassat naapertorlugit ingerlatseqatigiiffiit imak anguniagaqassasut.

Naalakkersuinikkut ingerlatsineq massakkut atuuttoq ingerlatseqatigiiffiutitsinnut pi-umasaqaateqanngiusattumik aqutsinerusoq apeqquusersinnaasariaqarparput. Namminer-sorneq eqqunneqarmat inatsisiliuunneqarmallu tanngassimaarutiginnassanngilarput. Tanngassimaarneq sulinermik, piunasaqaateqarnermik, ataatsimoorlunilu anguniagaqatigi-innarmik taarserneqarniarli. Katersuulluta suleqatigiissutissavut suliariniartigit. Inuit Ata-qatigiit taamatut oqaaseqaratta tunngavigilluinnarparput atorfillit aqutsisullu aamma nunatta inuisalu soqutigisaannik tunniusimallutik naliliisartut assut amigaataanerat ullumikkut atuummat.

Maleruagassanik nutaanik suliaqartoqassappat aamma nunatta inuisalu atorfeqarfii qaffasisut taakkuusariaqarput malittarisassat nutaat malillugit inuiaqatigiinnut maniguuttumik ilumuussuseqarnermillu pisussaaffeqarfiullutik atorfeqarfissanik allaffissorfiusut.

Namminersorlutik Oqartussani atorfillit atorfininneranni soraarnerannilu piumasaqaatit nutaat sukaterinnigineqassasut Inuit Ataqatigiit isumaqatigaarput.

Inuit Ataqatigiit ilanngukkusuppagut ingerlatseqatigiiffiit pisortaasa atornininneranni soraarnerannilu malitassat erseqqissumik nutarnerneqassasut.

Namminersorlutik Oqartussani atorfillit, ingerlatseqatigiiffinni pisortatut atorfillit aamma ingerlatseqatigiiffinni siulersuisut tamarmik ataatsimoorlutik Namminersorneq pillugu Inatsit tunngavigalugu sullissisussatut atorfeqartitaalernissaat naqissuserneqassasoq Inuit Ataqatigiit kaammattuutigaarput.

Naggataatigullu Inuit Ataqatigiit piumasaraarput nunatsinni ingerlatseqatigiiffiit inuiaqatigiit pigisaanni siulersuisoqarneq ilanngullugu piumasaqaasersuiffigineqassasut.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut akueralugu Inatsisartut ataatsimiititaliaani suliasanngortipparput.